

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

• Ekim 2023 • No: 186

Felaketlerin ve Ekonomik Yıkımın Bedelini Ödemeyelim!

**Sömürü Düzenine Karşı
Birleşelim!**

[/u_i_d_e_r](https://www.instagram.com/uid_der)

[/uidderorg](https://www.youtube.com/uidderorg)

[/uid_der](https://www.facebook.com/uid_der)

[/uidderorg](https://www.facebook.com/uidderorg)

www.uidder.org

Felaketlerin ve Ekonomik Yıkımın Bedelini Ödemeyelim! Sömürü Düzenine Karşı Birleşelim!

Orta Vadeli Program adı altında ortaya konulan plan, sermaye kesimini daha da palazlandırmak için işçinin, emekçinin kemerini daha da sıkma planıdır. Bu plana göre dolar ve enflasyon yükselmeye devam edecek, zamlar gerçek enflasyona göre değil öngörülen enflasyona göre yapılacak, asgari ücrete yılda sadece bir kere zam yapılacak, işçi ve emekçilerin kredi kartı harcamaları, ev-ihtiyaç kredileri kısıllanacak, kıdem tazminatının fona aktarılıp yok edilmesinin, kamusal emeklilik sisteminin tasfiye edilmesinin önü açılacak, tarım alanları, zeytinlikler, ormanlık alanlar ranta kurban edilecek, yeni maden sahaları açılarak yaşam alanları zehirlenecek... İşçi ve emekçilere bu zulüm yapılırken tüm kaynaklar, teşvikler, fonlar, krediler sermaye sınıfına aktarılacak. Yani sermaye sınıfı yiyip içip semirecek faturayı sefaletle boğuşan emekçiler ödeyecek!

Eylül ayında dünya liderleri G20, Birleşmiş Milletler gibi zirvelerde bir araya geldiler. Ukrayna'dan Nijer'e, Suriye'den Ermenistan'a yayılan savaştan, sellere, hortumlara, kuraklığa neden olan küresel iklim krizinden, derinleşen küresel eşitsizlikten, önü alınamayan göç sorunundan ve daha pek çok sorundan bahsettiler. Onlar gösterişli salonlarda konuşmalar yaparken bahsettikleri sorunlar yüz milyonlarca insanın yaşamını cehenneme çevirmeye devam ediyordu. Mesela Libya'da gerçekleşen sel felaketinde koca bir kent sulara gömüldü. 12 bine yakın insan öldü, bir o kadarı kayboldu. Sağ kalanlar bir yandan kaybolan yakınlarını ararken bir yandan açlık, susuzluk, salgın hastalık, barınma sorunu gibi sorunlarla karşı karşıya kaldı. Felaketin asıl kaynağı aşırı yağışlardan ziyade yıllardır güçlendirilmesi gerektiği bilinen ama güçlendirilmeyen iki barajın yıkılmasıydı. Bu ihmali ve yol açtığı felaketi protesto etmek için meydanlarda bir araya gelen Libya halkı, **"öfkeliyiz çünkü cehennemini yaşadık"** diyordu.

Sadece son bir yıl içinde tıpkı Libya gibi Pakistan, Brezilya, Japonya, Çin, Slovenya, Yunanistan, Türkiye ve daha pek çok ülkede canların yitip gitmesine neden olan sellerin ardından benzer ihmaller ortaya çıktı. Aynı şekilde, İran'da, Suriye ve Türkiye'de, Endonezya'da, Fas'ta depremler tam bir felakete dönüştü. ABD başta olmak üzere kasırga ve hortumlar, kışın aşırı soğuklar, yazın aşırı sıcaklar can aldı. Emperyalist savaşın alevleri Nijer'i, Azerbaycan ve Ermenistan'ı yokladı. Birleşmiş Milletler raporlarına göre pandemiden sonra dünyada 122 milyon insan daha açlığa sürüklenirken Ukrayna savaşı açlığı daha da derinleştirdi. Açlık çeken insan sayısı bir milyara yaklaşırken gıda şirketleriyse kârlarını roket hızıyla arttırdı. İngiliz yardım kuruluşu Oxfam'ın raporlarına göre son yıllarda **dünya genelinde**

1 milyar 700 milyon işçinin ücreti enflasyonun gerisinde kaldı ama dünyadaki **milyarderlerin serveti her gün toplam 2,7 milyar dolar arttı**. Mesela bu yıl da dünyanın en zenginleri listesinin zirvesinde yer alan Elon Musk'ın serveti 251 milyar doları aştı. Yani dünyamız küçücük bir azınlık için adeta bir harikalar diyarı, hatta cennet ama insanlığın büyük bölümü için gerçek bir cehennem haline gelmiş durumda.

Dünyamızın bu tablosunun ressamı hiç kuşkusuz kapitalizmdir. İşçi Dayanışması'nın 180'inci sayısında yer alan "Bu Ekonomik Düzeni Değiştirsek Ne Olur?" başlıklı yazıda yaşadığımız dünya ve kapitalist sistem şöyle tarif ediliyordu: "Kapitalizm özel mülkiyet ve kâr üzerine kurulmuştur. **Üretim araçlarının özel mülkiyetini elinde tutan sermaye sınıfı, toplumun ihtiyaçlarını değil kârını düşünerek üretim yapar. Doğanın zarar görüp görmediğine, insanların acı çekip çekmediğine bakmaz.** Bir işçi önderinin vaktiyle söylediği şu söz kapitalizmin özünü anlatır: Kapitalizm gölgesini satamadığı ağacı keser! Kapitalizmde devlet, medya, hukuk, eğitim, siyaset egemen olan sınıfın yani patronlar sınıfının çıkarlarına göre şekillenir. Devletin vergi yoluyla topladığı kaynaklar sermayenin ihtiyaçlarına göre kullanılır. Mesela kaynaklar asıl olarak eğitim, sağlık, konut gibi temel ihtiyaçlara ayrılmak yerine, sermayeye teşvik olarak veya ihale yoluyla aktarılır. Siyaset bunun aracı haline getirilir. **Devletin kolluk güçleri, sömürüye itiraz eden emekçilerin üzerinde baskı kurmak için kullanılır. Zengin azınlığın yoksul çoğunluğun emek gücünü sömürebilmesi sadece baskı ile olmaz.** Çoğunluğun bu sömürüye aynı zamanda 'ikna olması' gerekir. **Bunun için de devreye ideolojik araçlar girer.** Kapitalist sistemin topluma ve toplumun bireyleri olarak her birimize benimsettiği çeşitli düşüncü kalıpları vardır; bu sayede sömürü

meşrulaştırılır ve bir doğa yasasıymış gibi kabul ettirilir.”

Tam da burada ifade edildiği gibi, **kapitalistler, kendi düzenlerinin kötülüklerini yani sömürüyü, savaşları, felaketleri, acıları bir doğa yasası olarak, kader olarak kabul etmemizi istiyorlar. Sanki kendilerinin en ufak bir sorumluluğu yokmuş gibi davranıyorlar hatta karşımıza bir kurtarıcı edasında çıkıyorlar.** Mesela G20 zirvesi vesilesiyle yaptığı konuşmada Erdoğan şöyle diyor: “Bir parça ekmek ve su bulamadıkları için çocukların öldüğü, her yıl on binlerce umut yolcusunun çöllerde hayatını kaybettiği, denizlerimizin hızla devasa bir mülteci mezarlığına dönüştüğü, savaşlar ve çatışmalar dolayısıyla milyonların evlerini terk ettiği, onca retoriğe rağmen insan hayatının giderek değersizleştiği, ezcümle hemen yanı başımızda yürek parçalayıcı trajedilerin yaşandığı bir dünyada, hiçbirimiz kendimizi güvende hissedemeyiz. Bir tarafta 735 milyon kişi açlıkla mücadele ederken, diğer tarafta lüks, şatafat ve israf alıp başını gitmişse burada çok ciddi bir sorun var demektir.” Gerçekten de

burada çok ciddi bir sorun var ve hiç birimiz kendimizi güvende hissedemeyiz, hissedemiyoruz! Çünkü savaşların, yoksulluğun, depremlerin, sellerin, yıkımların kurbanı olanlar bizleriz!

Bu sözleri söyleyen Erdoğan'ın yönettiği Türkiye'de yaşadıklarımıza bir bakalım. **Sermaye sınıfının ve iktidarın yarattığı ekonomik yıkımın ağır bedeli emekçilere ödetiliyor. İşçi sınıfı ağır bir saldırı dalgası altında nefessiz bırakılıyor.** Mesela Orta Vadeli Program adı altında ortaya konulan plan, sermaye kesimini daha da palazlandırmak için işçinin, emekçinin kemerini daha da sıkma planıdır. Bu plana göre dolar ve enflasyon yükselmeye devam edecek, zamlar gerçek enflasyona göre değil öngörülen enflasyona göre yapılacak, asgari ücrete yılda sadece bir kere zam yapılacak, işçi ve emekçilerin kredi kartı harcamaları, ev-ihtiyaç kredileri kısılacak, kıdem tazminatının fona aktarılıp yok edilmesinin, kamusal emeklilik sisteminin tasfiye edilmesinin önü açılacak, tarım alanları, zeytinlikler, ormanlık alanlar ranta kurban edilecek, yeni maden sahaları açılarak yaşam alanları zehirlenecek... İşçi ve emekçilere bu zulüm yapılırken tüm kaynaklar, teşvikler, fonlar, krediler sermaye sınıfına aktarılacak. Yani sermaye sınıfı yiyip içip semirecek faturayı sefaletle boğuşan emekçiler ödeyecek!

Gelin görün ki bu planları sessiz sedasız sineye çekmemizi istiyorlar. Gerekeceyi “tasarruf”, “depremin zararlarını sarmak için kaynak oluşturmak” olarak açıklıyorlar. Bu yalanlara inanmayanları, tepki gösterenleri polis ve jandarma şiddetiyle, karakol ve mahkemeye sindirmeye çalışıyorlar. Grev yasakları, eylem ve protestoların, dire-

nişlerin polis gücüyle engellenmesi, sendikalaşmanın bizzat yargı yoluyla engellenmeye çalışılması, hak aramanın yaftalanıp karalanması, baskıların, zorbalığın arşa çıkması bize acı ilacı yutturabilmek içindir.

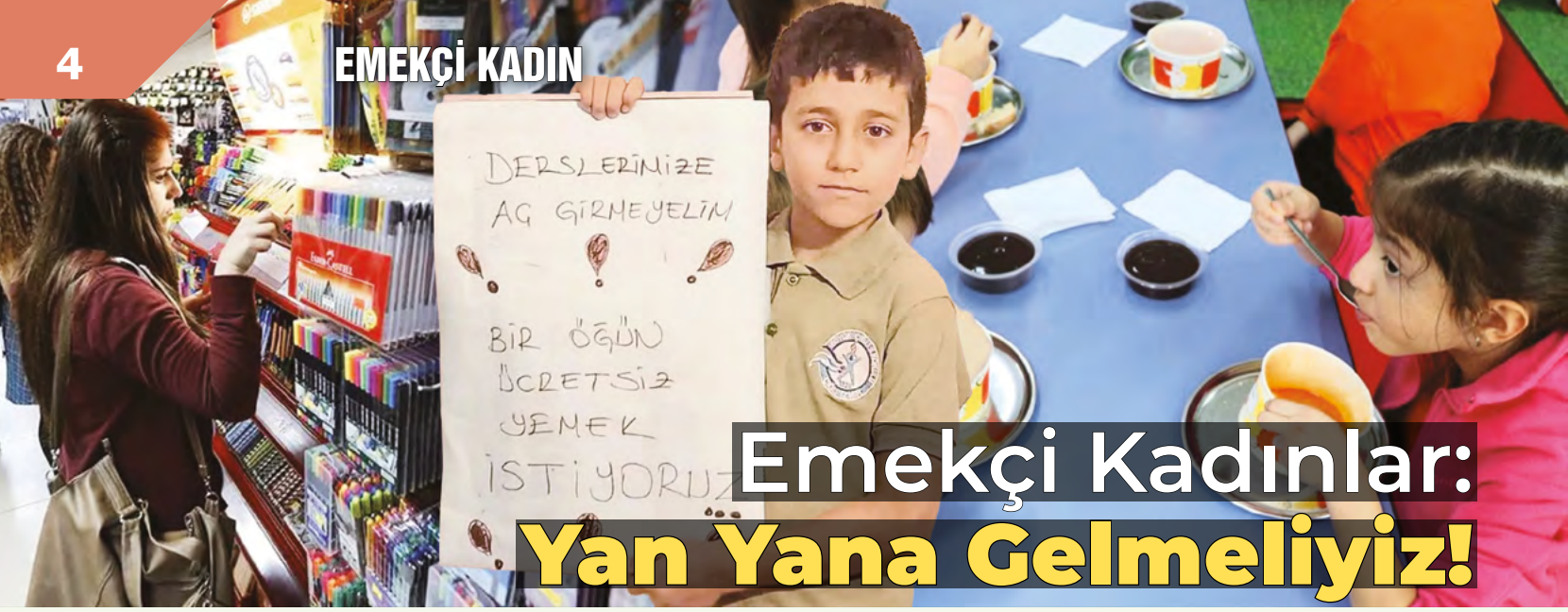
Kapitalizm altında afetlerin de krizin de ekonomik yıkımın da egemenlerin şatafatının da faturası işçi ve emekçinin adresine gelir! Fakat çok açık ki Türkiye'de devlet gücünü ele geçiren, bu gücü yağma ve talan için kullanan, her ne pahasına olursa olsun belli sermaye kesimlerini palazlandırma güdüsüyle hareket eden, işçi ve emekçi düşmanı siyasi iktidar bu faturanın daha da kabarmasına neden olmaktadır. Mesela geçtiğimiz sene yükselen enflasyon ve baş edilemez hale gelen hayat pahalılığı nedeniyle çocuklar okullarda açlıktan bayılmaya başlamış, bu durum sıklıkla haberlere yansımıştı. Araştırmalar çocukların yeterli beslenemedikleri için bodurlaştıklarını, bağışıklık sistemleri güçlenmediği için hastalıklarla baş edemez hale geldiklerini ortaya koyuyor, ileride çok ciddi sağlık sorunlarıyla yüz yüze gele-

Kapitalizm altında afetlerin de krizin de ekonomik yıkımın da egemenlerin şatafatının da faturası işçi ve emekçinin adresine gelir! Fakat çok açık ki Türkiye'de devlet gücünü ele geçiren, bu gücü yağma ve talan için kullanan, her ne pahasına olursa olsun belli sermaye kesimlerini palazlandırma güdüsüyle hareket eden, işçi ve emekçi düşmanı siyasi iktidar bu faturanın daha da kabarmasına neden olmaktadır.

ceklerine dikkat çekiyordu. Bu nedenle toplumda, çocuklara okullarda ücretsiz, kaliteli ve sağlıklı yemek verilmesi talebi yükselmışti. Seçimler yaklaşırken Millî Eğitim Bakanlığı, Şubat 2023'ten itibaren okul öncesi eğitimdeki çocuklara bir öğün ücretsiz yemek verileceğini açıklamak zorunda kaldı. Fakat uygulama sadece bir dönem sürdürüldü ve deprem bölgesi hariç kaldırıldı. Hayat pahalılığı geçtiğimiz yıla göre artmaya devam ederken çocukların okulda beslenme sorunu iyice yoksullaştırılan ailelerin sırtına yıkıldı. Vergiler sermaye sınıfına kaynak olarak akıtılırken kurşındaki lokması çalınan yine emekçi çocukları oldu.

Evlerden işyerlerine, çarşı pazardan okullara, servis duraklarından kahve-

lere kadar her yerde işçilerin gündemi hayat pahalılığı, enflasyon, fahiş kiralar, borçlar, geçim derdi... Ama sermaye sınıfı ve iktidar bize daha da ağır faturaları ödetmeye hazırlanıyor. Öte yandan İstanbul'dan Antep'e, Kocaeli'den Dersim'e işçiler ek zam için, sendikalı olup çalışma koşullarını düzeltmek için mücadele ediyor. İngiltere'den Amerika'ya, Endonezya'dan Libya'ya dünyanın dört bir yanında işçiler, emekçiler yaşamları ve gelecekleri için mücadele ediyor. “Krizin faturasını ödemeyeceğiz” diyor. Çok açık ki, yaşamımız ve geleceğimiz için mücadele yolu işçilerin kardeşlik ve dayanışma duygularıyla birbirine bağlanmasından, örgütlü bir güç olarak sermayenin karşısına dikilmesinden geçiyor. O halde biz de bu yolda adım atalım ve **UID-DER'in “sermayenin ve iktidarın saldırılarına birlikte karşı duralım” çağrısını güçlendirelim.** ■

Emekçi Kadınlar: Yan Yana Gelmeliyiz!

Enflasyon ve hayat pahalılığı belimizi bükerek okulların açılmasıyla birlikte giderler arttı, sorunlar dağ gibi büyüdü. Alım gücü düşen işçi aileleri çocuklarının eğitim masraflarını karşılayamaz durumda bırakılıyor. Emekçi kadınlar sorunlarını, yaşadıklarını ve düşüncelerini İşçi Dayanışması'na anlattı.

Adana'dan eğitim işçisi bir kadın, öğrencilerinin beslenme çantalarını kontrol ettiğini, her gün ekmeğın arasına patates getirdiklerini söylüyor. Sarıgazi'den ev emekçisi bir kadın ise çocukları yesin diye hep aynı yiyecekleri farklı şekillerde sandviç ekmeğine koyduğunu söylüyor ve ekliyor: "Çocuklarımın sağlıksız beslenmesi fiziksel ve zihinsel gelişimlerinin sakatlanması demek. İçim kan ağlayarak yapıyorum o sandviçleri. **Herkes şikâyetçi ama yan yana gelemezler. Herkes ayağa kalkmalı aslında.**" Tuzla'dan ev emekçisi bir kadın seçimlerden önce anasınıflarına verilen ücretsiz yemeğin velileri çok sevindirdiğini, tüm öğrencilere verilmesi gerekirken bu sene kaldırıldığını hatırlıyor. Bilecik/Bozüyük'ten bir emekçi kadın çocukları için daha sağlıklı olsa da öğretmenlerin kendilerine verdikleri pahalı meyve ve kuruyemiş listelerine veliler olarak itiraz etmek zorunda kaldıklarını anlatıyor. "Aslında" diyor, "**ses çıkarınca, itiraz edince bir şeyler değişiyor ama daha büyük değişiklikler için, mesela ödediğimiz vergilerle çocuklarımıza okullarda ücretsiz yemek verilmesi için beraber daha çok ses çıkarmalıyız.**"

Çocuklarını sağlıklı besleyemediğini düşünen emekçi kadınların sorunları bununla bitmiyor elbette. Parasız olduğu söylenen devlet okullarında bile kayıt parası, sabun, tuvalet kâğıdı gibi malzemelerin parası, kırtasiye giderleri velilerden isteniyor. Bağcılar'dan bir emekçi kadın şöyle anlatıyor: "Öğretmenin tahta kaleminden tutun da sabununa, yazıcısına kadar bizden istiyorlar. Sınıfın temizliğini bile velilerden yapmalarını istediler. **Pandemide 'hijyen' diyen iktidar eğitim için bütçe ayırıp okulu temizletmiyor! Bu bizim için bir mücadele konusu. Çocuklarımızın sağlıklı bir ortamda ders almaları için yan yana gelmeliyiz.**"

Okullara ulaşım sorunu da ciddi bir hal almış durumda. Mersin'den eğitim işçisi bir kadın, velilerin servis ücretinden dert yandığını belirtiyor. Kısa mesafeler için bile servis ücretleri 1500 liralardan başlıyor. 3 çocuğundan birini depremde kaybeden Hatay/Samandağ'dan ev emekçisi bir kadın diğer çocuklarının eğitimi için endişe-

lendiğini ifade ediyor. Prefabrik okulların yapımının bitmediğini, bitse bile evlerinden çok uzakta olan bu okullara servis ücretini nasıl karşılayacaklarını bilmediklerini söylüyor. Açıklık yapan bir depremzede ise "**eğitimden vazgeçmiyoruz ama bizim çocuklarımıza eğitim vermekten vazgeçmiş bir hükümet var. Zengin çocukları bu süreçte eğitime devam ederken olan bizim çocuklarımıza oldu**" diyor.

Kütahya'dan bir emekçi kadın **formalar için dayanışmayla çözüm bulduklarını** aktarıyor: "WhatsApp grubunda çocuklarımıza olmayan formları paylaşıp, bir üst sınıfın velilerinden çocuklarına küçük gelen formlarını istedik. Mağazalar, servis, kantin idare ile anlaşmış. Okul idaresi bize baskı uyguluyor, biz de idareye baskı uyguluyoruz. **Artık veliler olarak sürekli iletişim halindeyiz.**"

İşçilerin en çok şikâyet ettiği konulardan biri de MEB'in verdiği kitapların yetersiz olması, ek kitap almak zorunda kalmaları. Bu kitaplar binlerce liraya mal oluyor. Ankara'dan emekli bir kadın işçi, öğretmenlerin ödevleri ek kitaplardan verdiğini, almak zorunda kaldıklarını belirtiyor ve ekliyor: "Aslında devlet kitaplarında gerekli bilgiler verilse ekstra kitaplara gerek kalmaz." Gebze'den ev emekçisi bir kadın ise devlet okullarında ücretsiz verilen ek derslerin MEB'in müdürlere tasarruf baskısı yapmasıyla birlikte ücretli hale geldiğini aktarıyor. Veliler bu uygulamayı çocuklarını dershaneye gönderemedikleri için mecburen kabul etmek zorunda kalıyorlar. "Bize ölümü gösterip sıtmaya razı etmeye çalışıyorlar" diyen ev emekçisi seçimden sonra bu pahalılıktan yakınan ve iktidara oy verdiği için pişmanlık duyan akrabalarının olduğunu ifade ederken çözüm yolunu şöyle özetliyor: "**Hangi partiye oy vermiş olursak olalım, eğer kendi dertlerimizi doğru bir şekilde konuşabilirsek birbirimizle kavga etmeyi bırakırız. O zaman sıtmaya razı olmaktan kurtulur kendimiz ve çocuklarımız için bir şeyler yapmaya başlarız.**"

Sorunlarla boğuşan emekçi kadınlar, yapılması gerekeni de gösteriyorlar. Tüm emekçi kadınları kendileri ve çocukları için ayağa kalkmaya, ses çıkarmaya, yan yana gelmeye, birlik olmaya çağırıyorlar. Gelin bu çağrıyı karşılıksız bırakmayalım. **Birbirimize güç verelim, birlikte güçlenelim, birlikte çözüm bulalım.**■

Çocuklarımız İçin Sağlıklı ve Ücretsiz Yemek İstiyoruz!

■ Tuzla'dan bir grup kadın işçi

Çocuklarımıza tüm okullarda bir öğün sağlıklı, besleyici ücretsiz yemek verilmesini istiyoruz. Seçimlerden önce bu talebimiz Meclis gündemine taşınmış, siyasi iktidar sınırlı da olsa bir adım atmak zorunda kalmıştı. Milli Eğitim Bakanlığı, 1 Şubat 2023'te 6 Şubattan itibaren ana sınıfı öğrencilerine ücretsiz yemek verileceğini duyurmuştu. Ama bu uygulama 8 Eylülde kaldırıldı. MEB sadece deprem bölgelerinde okul öncesi çocuklara ücretsiz yemek verileceğini duyurdu. Üstelik bu organizasyonu depremde gerçek yüzünü gördüğümüz AFAD yürütecekmiş! AFAD çocuklara kahvaltı diye sadece paketlenmiş reçel, tereyağı ve meyve suyu veriyor. Öğretmenler velilere mecburen ek beslenme listesi veriyor ama çocuklar çadırkentlerden, konteyner kentlerden geliyorlar.

Özellikle anneler olarak iktidarın bu kararına tepkiliyiz. Zaten çoğumuz asgari ücrete ve uzun saatler çalışıyoruz. Sürekli mesai yapıyoruz. Yemek hakkının kaldırıldığını duyunca ne yapacağımızı kara kara düşünmeye başladık. Öğretmenin çocuklardan istediği beslenme listesindeki yiyeceklere bakınca “bunları herkes alabilecek durumda mı ya da çalışan annelerin bunları hazırlamaya vakti olur mu” diye düşünüyoruz. Hem maliyet hem de zaman açısından yetişemiyoruz, gücümüz yetmiyor. Bir arkadaşımızın oğlu daha beş yaşında, geçen gün “**anne kekten iki dilim fazla koyar mısın? Arkadaşımın annesi**

de belki senin gibi çok çalışıyordur” demiş. Beş yaşındaki çocuk bile anne babasının çalışma ve yaşam koşullarının zorluğunu anlıyor. Bu zorlukları başka annelerin de yaşayabileceğini düşünerek arkadaşıyla kekini paylaşıyor. Ama çocuklarımız iktidarın umurunda değil.

Okul çağındaki çocuklar zihinsel ve fiziksel gelişimleri için dengeli ve yeterli beslenemediğinde ilerleyen yaşlarda sağlık sorunlarıyla karşılaşılıyor, ömürleri kısalıyor. TÜİK verileri bile her gün ekmek, makarna ve tahıl içeren besinlerle beslenen çocukların oranını yüzde 62'nin üzerinde açıkladı. Aileler hayat pahalılığı nedeniyle ucuz, merdiven altı, kalitesiz, enerji bakımından bol kalorili ama besin değeri zayıf yiyecekler almak zorunda kalıyorlar. Gün boyu acıkmamak için şeker yiyen çocuklar var. Bu gizli açlık demektir. Durum buyken okul gıdası tebliğinin uygulanması, yani kantinlerin ve sattıkları gıdaların denetlenmesi de 2026'ya ertelendi.

Çocuklarımıza bu hayatı reva görenlere asla teslim olmayacağız. Sağlıklı beslenmek her çocuğun en doğal hakkıdır. MEB bütçesi arttırılmalı, sadece okul öncesinde değil, tüm okullarda sağlıklı ve ücretsiz yemek verilmelidir. Biz ÜİD-DER'li anneler, bizlerden yığınla vergi alan ama bizi okullar için temizlik, kırtasiye malzemesi almaya mecbur bırakan, bir öğün yemeği bile çocuklarımızdan esirgeyen bu düzeni kabul etmiyoruz. Birlikte mücadele yolunu seçiyoruz. ■

■ Gebze'den bir grup metal işçisi

Metal patronlarının sendikası MESS ile metal işçilerinin örgütlü olduğu Birleşik Metal-İş, Türk Metal ve Özçelik-İş sendikaları arasında yapılacak grup toplu iş sözleşmesi süreci 1 Eylülde başladı. Bizler otomotiv, imalat, demir-çelik fabrikalarında çalışan metal işçileriyiz. Yükselen enflasyon ve hayat pahalılığı ücretlerimizi eritti. Haklarımızı, ücretimizi korumak ve arttırmak, ekmeğimizi büyütmek, yeni kazanımlar elde etmek için bu sözleşme çok önemli. Bu nedenle sözleşme sürecini yakından takip ediyor, taban örgütlülüğümüzü güçlendirmeye çalışıyoruz.

Sözleşme kapsamında 200 işyerinde çalışan 160 bine yakın işçi bulunuyor. Fakat bu sözleşme sadece metal işçilerini ilgilendirmiyor. Aileleriyle beraber tüm metal işçilerini ve diğer sektörlerde çalışan işçileri de etkiliyor. Tıpkı asgari ücretin geri kalan tüm ücretleri belirlemesi gibi MESS sözleşmesi de geri kalan ücretleri belirliyor, tüm işçi ve emekçileri etkiliyor. Sözleşme sürecinde kazanım-

lar elde edilirse bu bir bütün olarak işçi sınıfının kazanımı olur. O nedenle bizler, hangi sektörden olursak olalım, işçileri ilgilendiren her meseleyi kendi meselemiz olarak görmeliyiz. Meselelere kendi sınıfımızın penceresinden bakmalı, tutumlarımızı ona göre almalıyız. Egemenlerin, sermaye sahiplerinin yalanlarına kanıp da ayrı gayrılığa düşmemeliyiz, birlik olmalıyız.

Patronlar her sözleşme öncesinde krizde olduklarını, ücretlerimizi arttırlırlarsa rekabet güçlerinin kalmayacağını, aynı gemide olduğumuzu, dişimizi sıkmamız gerektiğini tekrarlıyorlar. Oysa gerçek, anlattıklarının tam tersidir. Türkiye'nin en büyük sanayi şirketleri arasında yer alan metal fabrikaları kârlarını bu dönemde de arttırdı. Tıpkı diğer şirketler gibi. MESS'in önümüze dikeceği engelleri aşmak için birliği, dayanışmayı örmek dışında bir seçeneğimiz yok. Çünkü ancak birlik olursak MESS'i dize getirebiliriz. Diğer patronları da öyle. O halde sadece metal işçileri olarak değil tüm işçiler olarak birleşelim, güçlenelim, kazanalım. ■

Başkasının Parasıyla Zengin Olan Kim?

■ Avcılardan bir petrokimya işçisi

“Başkasının parasıyla, krediyle, kartla zenginlik olmaz.” İlk duyulduğunda doğru bir şey öğütlemiş gibi görünen bu sözler Maliye Bakanı Mehmet Şimşek’e ait. Yıllık kredi kartı harcamalarının yüzde 140 artması üzerine kredi kartlarına ve kredilere getirecekleri sınırlamanın gerekçesi olarak ifade ediyor bu sözleri. Ama burada önemli olan şu: Krediyle, kartla, başkasının parasıyla zenginleştiğini iddia ettiği kişiler biz işçi ve emekçileriz!

AKP iktidarının ilk döneminde bankalar yakamıza yapıştı. Kredi kartı olmayana, kullanmayana deli muamelesi yaptılar. Birkaç ayda bir arayıp zorla limit arttırdılar. Evlilik kredisi, ihtiyaç kredisi, okul kredisi derken telefon almanın bile kredisi çıktı. Bizim borç yükümüz artarken ve bu borçları kapatmak için mesailerin yolunu tutarken onlar zenginleşti. Ama gelgelelim işler tersine dönüp de ekonomik yıkım derinleşince bunun faturası bize kesildi. Enflasyonun yükselmesinin sebebi bizmişiz gibi ve sanki biz çok tüketiyormuşuz gibi tüketimi kısmak için kredilere sınırlama getiriliyor. Alım gücümüz öylesine düştü ki artık her şeyden kısıyoruz, market alışverişlerini bile kartla, taksitle yapmak zorunda kalıyoruz. Her şeyin fiyatı artarken ücretlerimizi baskılayıp bizi borçla hayatta kalmaya mahkûm ettiler. Şimdi de bizi bu hallere kendileri düşürmemiş, borç batağında debelenmemizin sebebi kendileri değilmiş gibi artan kredi harcamalarından şikâyet ediyor, bizi başkalarının parasıyla zengin olmakla suçluyorlar. Ama sıra patronlara gelince onlara daha da çok ve ucuz kredi vermek istiyorlar. Buna da “seçmeli kredi” diyorlar.

Ne garip değil mi? Kene gibi kanımızı emen, iliğimizi sömüren, bizden çaldıklarıyla zevkusefa içinde yaşayanlar ve onların temsilcileri bizleri başkasının parasıyla zengin olmakla suçluyor. Şimdi kredi kartı limitleri düşürülecek, kredi kullanımlarına sınırlama gelecek, faizler artacak. Yani bizi açlığa mahkûm edecekler. Öte yandan patronlara bol bol ucuz kredi verilecek, vergi indirimleri, teşvikler yapılacak. Bizden çaldıklarıyla patronlar sınıfının cebini dolduracaklar. Yarattıkları krizin bedelini sırtımıza yükledikçe yüklüyorlar. Başkasının parasıyla, yani bizim karşılığı ödenmeyen emeğimizle zengin olanlar asıl onlardır ve biz bunun hesabını sormak zorundayız. Bizi sefaletle mahkûm edenlerin yalanlarına, saldırılarına birlikte karşı duralım. ■

Sağlıksız Gıdalara Mahkûm muyuz?

■ Ankara'dan bir emekçi kadın

En temel iki ihtiyacımız olan barınma ve beslenme bu kadar pahalı, emek gücümüz ise sudan ucuz olunca ortaya çıkan sonuç ülke nüfusunun yarısından fazlasının açlık sınırında yaşaması oluyor. Üstelik bu tablo her geçen gün ağırlaşıyor. Birleşik Metal-İş Sınıf Araştırmaları Merkezi BİSAM'ın Ağustos verilerine göre; açlık sınırı yani sağlıklı beslenmenin toplam aile bütçesine asgari maliyeti 12 bin 34 lira ama Temmuz ayında belirlenen asgari ücret 11 bin

402 lira. Durum böyle olunca ailesini, çocuklarını öyle ya da böyle doyurmak zorunda olduğu için kalitesine, besin değerine bakmadan, bakamadan ucuz gıda satın alıyor emekçi kadınlar. Neyin sağlıklı olduğunu bilmediğinden değil, elindekiyle daha iyisini satın alamadığından...

Gıdada artık daha fazla sayıda sağlıksız, tağşişli ürün kullanılıyor, üretiliyor. En fazla taklit ve tağşiş yapılan ürünlerin başında süt ve et ürünleri, bitkisel yağlar geliyor. İçeceklerle ilaç etken maddesi; baharat, çay ve kahveye

Kıdem Tazminatımıza Birlikte Sahip Çıkalım

■ Sancaktepe'den bir kadın işçi

Kıdem tazminatı tavanını düşürerek tazminatımızı tırpanlayan iktidarın asıl planı tazminatı tamamen ortadan kaldırmak. Bu nedenle söz konusu plan Kırmızı Başlıklı Kız hikâyesindeki Kurt gibi, her seferinde yeni bir kılığa bürünüyor. FON, BES, TES... Soruyoruz:

-Kıdem tazminatımızı neden fona devrediyorsunuz?

Cevap: Hepinize kıdem tazminatı verebilmek için!

-Neden Bireysel Emeklilik Sigortası BES'i çıkarıyorsunuz?

Cevap: Sizin adınıza birikim yapmak için!

-Neden Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi getiriyorsunuz?

Cevap: İkinci emekli maaşınızı almamız için!

-O halde neden kıdem tazminatımızı ödemeyen patronları cezalandırmıyor, emeklilik şartlarını zorlaştırıyor, emeklilik maaşlarını bu derece düşürüyorsunuz?

İşte yalanlara kanmayıp bu doğru soruları sorduğumuzda baskı ve zorbalıkla bizi susturmaya çalışıyor, nankörlükle suçluyorlar. Güya ücretimizden kesilen BES primine ve devlet katkısına işverenlerden kıdem tazminatı primi eklenerek TES fonu oluşturulacak. Yıllar sonra emekli olduğumuzda fonda biriken parayı "ikinci emekli maaşı" olarak alacağız! Ama biz geçmiş yıllarda önümüze koydukları formüllerden niyetlerinin ne olduğunu biliyoruz. Geçmişte kurulan fonların başına neler geldiğini, nasıl yağmalandığını da. O yüzden istediklerini

hayata geçirirlerse emekli olduğumuzda ya da işten atıldığımızda kıdem tazminatı alamayacağız. TES'te birikecek parayla alacağımız sözde ikinci emekli maaşının da cep harçlığından bir farkı olmayacak.

Emekli maaşları o kadar çok düşmüş durumda ki milyonlarca emekli karnını bile doyuramıyor. Yıllarca çalışıp vergi ve prim ödüyoruz. Temel ihtiyaçlarımızı karşılamaya yetecek bir emekli maaşı almak hepimizin hakkı. Ama siyasi iktidar emekli maaşlarını iyileştirmeyi reddederken bize TES ile ikinci emekli maaşı alabileceğimiz söyleniyor. Gerçek niyet aynı zamanda emeklilik sistemini özelleştirerek bu hakkı zamanla tasfiye etmektir! Yani hem kıdem tazminatlarımıza hem de kamusal emeklilik hakkına saldırıyorlar.

Kıdem tazminatı, çalışmamızın karşılığı olan yıpranma payıdır. İşsizlik süremiz boyunca, bizi ayakta tutan bir güvencedir. İşten atıldığımızda, hangimiz hemen ertesi gün iş bulabiliyoruz? Kıdem tazminatımız cebimizde olduğunda bir güvencemiz oluyor, değil mi? Kıdem tazminatımız gasp edilirse iş güvencemiz de ortadan kalkacak. Tazminat yükümlülüğü ortadan kalkan patronlar için kulan at mendil gibi olacağız.

İşçi mücadeleleriyle kazanılmış ve bizlere bırakılmış bir mirastır kıdem tazminatımız. Bizim çocuklarımıza bırakacağımız miraslarımızdan biridir. Bu mirası korumanın yolu, bu saldırılara birlikte karşı durmaktan geçiyor. Kalemizi korursak, patronlar sınıfı ve onun uşağı iktidarlardan bir gol daha yemeyiz.■

boya; bitkisel yağlara daha ucuz yağlar; ete tek tırnaklı eti ve sakatat; tavuğa antibiyotik; süt ve süt ürünlerine bitkisel yağ katılıyor. Denetim ve cezalandırma yetkisini elinde tutan iktidar ise, yoksullar midelerini dolduracak bir şeyler bulsunlar da isyan etmesinler diye bu rezilliklere göz yumuyor.

Sağlıksız gıdayla beslenen çocukların büyümesi ve gelişimi geriliyor, bağışıklık sistemi zayıflıyor. Bisküvi, kek, meyve suyu gibi ürünlerdeki koruyucu maddeler, gıda boyaları çocuklarda dikkat dağınıklığı, obezite, sinirlilik, unutkanlık, algıda zorlanma gibi sorunlara neden oluyor. Elbette çocuklarımıza yedirdiğimiz gıdaları evde hazırlamak çok daha sağlıklı ama 1 litre sütün 35-40 lira olduğu,

1 koli yumurtanın 100 lirayı geçtiği, kilosu 15-20 liradan aşağı meyvenin olmadığı koşullarda evde sağlıklı gıda hazırlamak da artık zengin işi.

Daha sağlıklı gıdalara ulaşmanın yolu işçiler olarak ücretlerimizin yükselmesidir, temel geçim araçlarına yapılan fahiş zamların geri çekilmesidir. Fakat daha önemlisi para uğruna çocukların sağlığını bozmayı meşru gören bu düzenden kurtulmamızdır. Ekmeğimizi, sağlığımızı, çocuklarımızın gözlerindeki ışığı çalanlardan sorulacak hesabımız var. Emekçi kadınlar olarak evlerimizde, parklarda, okul bahçelerinde, işyerlerinde, sendikalarda, ÜİD-DER'de bir araya gelelim, çocuklarımız için birlikte mücadele edelim.■

Kıttadan Kıttaya, Sektörden Sektöre İşçilerin Mücadelesi Devam Ediyor!

ABD

Otomobil işçilerinin grevi yayılarak devam ediyor!

ABD'nin Detroit kentinde "3 Büyükler" olarak adlandırılan General Motors, Ford ve Stellantis otomobil fabrikalarında toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine 13 bin işçi greve çıktı. 15 Eylülde, Birleşik Otomotiv İşçileri Sendikası (UAW) öncülüğünde 13 bin işçinin yer aldığı grev büyüyerek devam ediyor. 22 Eylülde greve, Stellantis ve General Motors'un yedek parça ve aksesuar dağıtım merkezlerinde çalışan 5 bin işçi daha katıldı. Farklı noktalardaki grev hatlarından birbirlerine dayanışma ziyaretleri gerçekleştiren işçiler birlik ve dayanışma mesajları paylaşıyorlar. Bu 3 dev otomotiv fabrikasında ve bunlara ait işletmelerde aynı anda grev başlatarak sendikalarının tarihinde bir ilke imza atan işçiler, "Ayağa Kalk!" şiarıyla mücadelede kararlılıklarını haykırıyorlar!

İşçiler ücretlerinin yükseltilmesi, emekli ikramiyelerinde artış, haftalık 32 saatlik çalışma, iş güvenliği önlemleri ve enflasyon farkı talep ediyorlar. Ayrıca taleplerin arasında saatlik ücretleri ortalamasının çok altında olan geçici ya da kıdemli işçilerin ücretlerinin ve sosyal haklarının iyileştirilmesi de yer alıyor. Ücretlerinde yüzde 40 artış talep eden işçiler, ekonomik ve sosyal hakları kazanmanın yolunun mücadele etmekten geçtiğini belirtiyorlar. Grevlerin ülkenin pek çok noktasında eş zamanlı yürüdüğünü vurgulayan sendika, "Her yerde olacağız" diyerek grevin zaferi için dayanışmayı büyütme çağrısı yaptı.

Grev ABD genelinde büyük yankı uyandırmaya de-

vam ediyor. Başkanlık için çekişen mevcut ABD Başkanı Biden ve eski başkan Trump da grevlerle yakından ilgilenecek. Öyle ki Biden grev alanını ziyaret ederek işçilere seslenmekten geri durmadı. Sendika ve işçiler siyasetin müdahalelerinin grevdeki işçiler arasındaki birlik ve beraberliğe zarar vereceğini ifade ederek "bizden uzak durun!" diyorlar.

ABD'de işçiler grevlerini ve mücadelelerini daha koordineli ve birleşik şekilde gerçekleştirmenin yollarını arıyorlar.

Hollywood senaristlerinin grevi kazanımla sonuçlandı

Amerikan Senaristler Birliği WGA'nın çağrısıyla 2 Mayıs'ta başlayan 11 bin 500 Hollywood senaristinin grevi 5 aydır devam ediyordu. Temmuz ayında 160 bin oyuncunun da greve katılmasıyla senaristler ve oyuncular sektörünün tarihinde en büyük greve imza atmış oldular. 24 Eylülde WGA ile Sinema ve Televizyon Yapımcıları Birliği arasında bir ön anlaşma yapıldı ve senaristlerin grevi önemli kazanımlarla sona erdi.

Sinema emekçileri yapılan 3 yıllık anlaşma ile yapay zekâ teknolojisine karşı gerçek oyuncuların haklarının korunması ve iş güvencesi, istihdam süresi, sağlık ve emeklilik haklarında iyileştirme, ücret zamları gibi taleplerinde kazanımlar elde ettiler. WGA ön anlaşmayı kabul etti ve grevi bitirme kararı aldı. Ön anlaşma Ekim ayında sinema emekçilerinin oylamasına sunulacak ve eğer kabul edilmezse emekçiler yeniden grev kararı alabilecekler. Sinema Oyuncuları Birliği-Amerikan Televizyon ve Radyo Sanatçıları Federasyonu (SAG-AFTRA) üyesi oyuncuların grevi ise kararlılıkla devam ediyor.

5 aydır sinema emekçilerinin haklı taleplerini kabule

yanaşmayan Sinema ve Televizyon Yapımcıları Birliği, grev nedeniyle ABD ekonomisinin yaklaşık 5 milyar dolar kayba uğradığından şikâyet ediyor. Birliğin gücünü gören sinema emekçileri hem kendi sektörleri için tarih yazıyor hem de tüm dünyada sinema emekçilerine ilham oluyor.

Konaklama işçileri greve hazırlanıyor

Las Vegas'ta otelcilik ve hizmet sektöründe çalışan işçiler grev kararı aldı. 26 Eylülde yapılan grev oylamasında işçilerin yüzde 95'i greve evet dedi. 60 bin işçiyi temsil eden Aşçılık ve Barmenler Sendikası üyesi on binlerce otel, konaklama ve mutfak işçisinin 5 yıllık yeni sözleşmeleri için patronlarla müzakereleri devam ediyor. İşçiler şirketlerin katlanan kârlarına rağmen düşük ücretlerle çalıştırıldıkları, geçinmek için ikinci bir işte çalışmak zorunda kaldıkları, yoğun çalışma temposu nedeniyle çocuklarına bile vakit ayıramadıkları için öfkeli. Grev kararlarını Nevada Üniversitesi Las Vegas kampüsünde düzenlenen bir etkinlikle açıklayan işçiler temel sloganlarını "Bir iş yeterli olmalı!" olarak belirlediler. Aynı anda birçok işte çalışan ya da çalıştıkları işyerlerinde birden fazla işi yüklenen işçiler bu koşulların değişmesi için mücadeleye girdiklerini ifade ediyorlar.

İngiltere

İngiltere'de düşük ücret dayatmasına ve ağırlaşan çalışma koşullarına karşı farklı sektörlerden işçilerin grevleri devam ediyor. Ulusal Sağlık Sistemi NHS'nin çöküşün eşiğine geldiği İngiltere'de tedavi için bekleyen kişi sayısı 7,6 milyona yükselirken geçtiğimiz yıl 120 bin kişinin tedavi beklerken öldüğü tahmin ediliyor. Hastane ve ambulans servislerinin yetersizliği, doktor ve hemşire açığının iyice büyümesi, iş yükünün artması NHS'ye bağlı çalışan sağlık emekçilerinin öfkesini artırıyor. 2008'den bu yana ücretlerinde yüzde 26 oranında kesinti olan asistan doktorların taleplerini görmezden gelen hükümet ise aylardır müzakere masasına oturmayı reddediyor. Öfkesi ve kararlılığı büyüyen İngiliz Tabipler Birliği (BMS) üyesi doktorlar mücadeleyi de büyütüyor. Ülke tarihinde ilk

kez aynı gün greve çıkan pratisyen ve uzman hekimler mücadelelerini birleştiriyorlar. 19 Eylülde uzman hekimler iki günlük grev başlattı, 20 Eylülde pratisyen hekimler de onlara katılarak iş durdurdu. Uzman ve pratisyen hekimler 2-5 Ekim tarihlerinde de birlikte greve çıktı. Aynı günlerde çeşitli bölgelerde radyoloji uzmanları da greve çıktı. Sağlık çalışanları enflasyonun üzerinde ücret artışı ve daha fazla istihdam talep ediyorlar.

Eylül ayında İngiltere'de National World'de çalışan Ulusal Gazeteciler Birliği (NUJ) üyesi gazeteciler, Büyük Britanya Bağımsız İşçiler Sendikası (IWGB) üyesi Kraliyet Sanat Topluluğu (RSA) çalışanları da ücret artışı talebiyle grevler düzenledi. İngiltere'de işçiler pek çok işkolunda sendikalarıyla birlikte mücadeleyi örmeye, hükümetin ve patronların saldırılarına grevlerle yanıt vermeye devam ediyorlar.

Yunanistan

Yunanistan'da binlerce işçi iş kanununun değiştirilmesine karşı 21 Eylülde greve çıktı. Yunanistan Kamu İşçileri Sendikaları Konfederasyonunun (ADEDY) çağrısıyla gerçekleşen greve toplu taşıma işçileri, doktorlar, hemşireler, öğretmenler ve daha birçok işkolundan kamu emekçileri katıldı. İşçiler başkent Atina'da bir araya gelerek yasanın geri çekilmesini talep ettiler.

İstihdamı arttıracığı, kayıt dışılığı azaltacağı iddia edilen yeni yasa işçilere yönelik birçok saldırı içeriyor. Bu yasayla günlük çalışma süresi 13 saate kadar çıkarılırken, haftalık işgünü de altı güne yükseltiliyor. İlk bir yıl içinde patrona işçiyi ihbarsız ve tazminatsız olarak işten atma hakkı tanınıyor. Grev sırasında çalışan işçilere engel olan işçiler için para ve hapis cezaları getiriliyor. Grev çıkan işçiler yasanın geri çekilmesini talep ettiler. Ancak 22 Eylülde parlamentoda gerçekleştirilen oylamayla yasa tasarısı kabul edildi. Bu nedenle Yunan işçiler, bir araya gelmeye, hesap sormaya ve mücadeleyi büyütmeye devam ediyorlar. ■

İşçi Eylemleri Devam Ediyor, Direnen İşçiler Kazanıyor!

Türkiye'de arşa çıkan enflasyon karşısında ücret zamlarının yetersiz kalması pek çok sektörde işçileri ek zam talebi için mücadeleye sevk ediyor. Bu mücadelelerin çoğu kazanımla sonuçlanırken işçiler birlik olduklarında haksızlıklara karşı durabileceklerini ortaya koyuyorlar. Öte yandan giderek ağırlaşan çalışma ve yaşam koşullarına karşı pek çok sektörden işçilerin sendikalaşma çabaları da devam ediyor. Ancak siyasi iktidar ve sermaye sınıfı işçilerin sendikal örgütlülüğünü her türlü saldırıyla boğmaya çalışıyor. Ama polis, patron, iktidar, yargı engeline rağmen işçiler geri adım atmıyor.

DİSK/Enerji-Sen üyesi FEDAŞ işçilerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve ücret zammı talepleriyle başlattıkları iş yavaşlatma eylemi, 32 işçinin işten çıkarılmasıyla direnişe dönüştü. İşçiler taleplerini ve gelişmeleri eylemlerle kamuoyuna duyuruyorlar. FEDAŞ işçileri "Saygın Bir Uzlaşa ya da İnatçı Bir Mücadele" şiarıyla mücadeleye devam ediyorlar.

Tarım-Sen'e üye oldukları için tazminatsız işten atılan Agrobay işçilerinin direnişi devam ediyor. İzmir'den İstanbul'a giderek Almanya ve Rusya Başkonsoloslukları önünde basın açıklamaları yapan işçiler, patronun yalanlarını teşhir ettiler. Çoğunluğu kadın olan işçiler Jandarma saldırılarına, gözaltıyla yıldırma girişimlerine, valisavcı baskısına boyun eğmiyor, haklarını istiyorlar.

Trendyol'un İstanbul Esenyurt'ta bulunan deposunda sendikal oldukları için işten atılan işçilerin DGD-SEN ve PTT-SEN öncülüğünde başlattıkları direniş sürüyor. Atılan işçilerin geri alınmasını, tüm işçilerin Trendyol kadrosuna geçirilmesini, belirli süreli iş sözleşmelerine son verilmesini isteyen işçiler polis tarafından darp edilip eylemleri engellenmeye çalışılsa da kararlılar.

Sağlık-İş üyesi Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi işçilerinin toplu iş sözleşmesinden doğan alacakları 4 aydır ödenmediği için başlattıkları iş bırakma ve protesto eylemleri sonuç verdi. İşçilerin alacaklarının tamamı ödendi. İzmir Büyükşehir Belediyesinde taşeron şirket bünyesinde çalışan Evde Sağlık ve Bakım Hizmeti işçileri, Ağustos ayında kadroya geçirileceklerine dair verilen sözlerin tutulmaması üzerine eylemlere başlamışlardı. Aralık ayına kadar ayrımsız bütün işçilerin belediye şirketlerine alınması kararı üzerine işçiler eylemlerini sonlandırdı.

Petrol-İş Sendikasının örgütlü olduğu Mutlu Akü, Tek-

no Kauçuk ve Trelleborg işçileri ek zam talebiyle eylemler yapıyorlar. Trelleborg'da işçilerin eylemleri sonuç verdi. Tıkanan sözleşme süreci işçilerin taleplerinin kabul edilmesiyle sonuçlandı. Kocaeli'de bulunan Bekaert'te de Birleşik Metal-İş üyesi işçiler ek zam talebiyle eylemlere başladı. Birleşik Metal-İş Gebze 1 Nolu Şubesinin örgütlendiği Söylemez Kauçuk'ta işçiler, baskılara karşı vardiya değişimlerinde eylemler yapıyorlar.

Sefalet ücretine mahkûm edilen binlerce emekli 24 Eylülde DİSK'in çağrısıyla Kartal Meydanında düzenlenen Emekli Buluşmasında bir araya geldi. ÜİD-DER mitingine "Mezarda Emekliliğe, Düşük Emekli Aylığına, Sendika Haklarının Engellenmesine Birlikte Karşı Duralım!" pankartıyla katıldı.

Tez-Koop-İş Sendikasında örgütlenen Alman Kültür Merkezi/Goethe Enstitüsü Ankara çalışanları, işverenin toplu iş sözleşmesi teklifini yanıtızsız bırakması üzerine 27 Eylülde enstitü önünde uyarı eylemi gerçekleştirdi, sendika düşmanlığını protesto etti.

Taşeron Belediye İşçileri Birliği (TABİB), ücretlerin iyileştirilmesi, iş güvencesi ve norm kadro talebiyle 30 Eylülde Kartal Meydanında bir eylem gerçekleştirdi.

Gebzeli emekliler düşük emekli maaşlarına karşı 72 gün sürdürdükleri imza kampanyasını 1 Ekimde Gebze Kent Meydanında basın açıklaması yaparak sonlandırdılar, topladıkları imzaları Meclise teslim edeceklerini duyurdular.

Gebze'de faaliyet gösteren Corning Optik'te DİSK'e bağlı Lastik-İş üyesi işçilerin grevi devam ediyor. Öte yandan Türk-İş'e bağlı TGS'nin örgütlü olduğu Sputnik Türkiye'nin Ankara ve İstanbul ofislerinde basın işçilerinin grevi sürüyor. Corning ve TGS grevleri dayanışma ziyaretleriyle güçleniyor. ■

“Hakkınızı Yasal Yollarla Arayın!”

Çalıştığımız işyerlerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmaması, mobbing, zorunlu fazla mesai, sigorta primlerinin gerçek ücret üzerinden ödenmemesi, kalitesiz yemek, düşük ücret gibi pek çok sorun yaşıyoruz. Hatta daha iş görüşmesi yaptığımız andan itibaren türlü hukuksuzluklarla karşılaşyoruz. Örneğin işçi işe alınmadan önce e-devlet şifresi isteniyor ve bilgilerine bakılıyor. Yasalarca suç sayılan bu yöntemi pek çok fabrika, işyeri uyguluyor. En kurumsal dediğimiz işyerlerinde, sendikalı fabrikalarda dahi yasal olmayan pek çok uygulamayla karşılaşılıyor. Kendilerine gelince yasaları delmenin, yaptıklarını yasal bir kılıfa uydurmanın türlü hilesini bulan patronlar, sıra işçiye gelince en ufak bir hak aramada “yaptığınız yasal değil” diyorlar. Patronların hukuksuzluklarına göz yuman, denetlemeyen, yaptırım uygulamayan iktidarsa polisi, jandarması, valisi, kaymakamıyla işçilerin karşısına dikiliyor ve “hakkınızı yasal yollarla arayın” diyor. Yani ancak “yasal prosedürlere uygun olarak” hak aradığında haklı olacağına inandırılıyor işçiler. Bu nedenle bir fabrikada hak arama mücadelesi söz konusu olduğunda bazı işçi arkadaşlarımız “yaptığımız yasal mı” diye soruyor.

Patronların her türlü yasa dışı, hukuksuz muamelesi görmezden gelinip cezasız bırakılırken işçilerin en küçük bir hak arayışı yasal olmadığı gerekçesiyle engelleniyor. İşçilerin yasalardaki grev ve eylem haklarını yok sayıp sonra da hakkını arayanlara “yasalara aykırı davranıyorsunuz” demek işçi düşmanlığıdır. İş mahkemelerindeki davalar yıllarca sürdüğü halde işçilere tek hak arama yolu olarak mahkemelerin gösterilmesi ikiye bölünmüştür, açıkça taraf tutmaktır.

Böyle bir düzende hakkını, patronların yalnızca kendi çıkarlarına göre belirlediği bir yasal çerçeveye sıkışarak aramaya çalışan bir işçinin elinin kolunun bağlandığı açık değil mi? Düşünün ki bir boks ringine çıkmışsınız, rakibiniz her türlü faullü hareketi yapıyor ama hakem görmezden geliyor. Sizin ise kollarınız bağlanmış. Haksızlık apaçık ortada ama size maçın kuralının bu olduğu, kollarınızı çözmeye kalkarsanız faul yapmış sayılacağınız söyleniyor! İşte Türkiye’de hak arayan emekçilere yapılan tam da budur.

İzmir’de Agrobay Seracılık işçileri, ağır çalışma koşulları, mobbing ve düşük ücretler nedeniyle yasal haklarını kullandılar ve sendikaya üye oldular. Peki işveren ne yaptı? İşçileri tazminatsız işten attı. İşçiler bu duruma iti-

raz edip işyeri önünde direnişe geçince jandarma dikildi karşlarına. Kadın işçiler tartaklandılar, gözaltına alındılar. Yetmedi, üyesi oldukları Tarım-Sen yöneticilerinin işyerine yaklaşması mahkeme kararıyla yasaklandı. Yani yasal haklarını kullanan işçiler cezalandırılırken yasaları çiğneyen Agrobay patronu mahkeme ve jandarmanın desteğini aldı. Ama bakın Agrobay patronu ne diyor: “Hak bu şekilde aranmaz, yargıya gidilir. Hepimiz biliyoruz ki işçi zaten bu ülkede 1-0 önde başlıyor.” Evet, yanlış okumadınız. Boks ringinde eli kolu bağlanmış işçi patronun yumrukları karşısında kendini savunmaya çalışırken Agrobay patronu işçinin 1-0 önde başladığını söyleyecek kadar pervasız!

Tıpkı kölelerin isyanını hazmedemeyen Romalı egemenler gibi yıllarca sömürdüğü işçilerin direnişe geçmesine tahammül edemeyen Agrobay patronu bununla da yetinmiyor ve şöyle diyor: “İyi niyetli bir insan arabulucuya gider, sizinle konuşur, olmazsa davaya gider. Ama bunların niyetleri çok başka. Burada birileri kahraman olmak istiyor, birileri de kolaydan para almak istiyor.” Düşünebiliyor musunuz, köle gibi çalışacaksınız, sağlığınıza olacaksınız, patronu zengin edeceksiniz sonra da bu patron kalkıp sizi kötü niyetli olmakla suçlayacak ve “kolaydan para kazanmak istiyor” diyecek!

Elbette Agrobay tek örnek değil. Hemen tüm işçi mücadelelerinde benzer durumları görürüz. **Korunan, kollanan, hukuksuzluklarına göz yumulan, cezasızlıkla ödüllendirilen patronlar bir yanda, grevleri yasaklanan, yasalara aykırı davranmakla itham edilerek mücadeleleri suç sayılan, nankörlükle suçlanan işçiler diğer yanda...** 2021’de Migros Depo direnişçisi Fatma, “niye bu yasalar hep işçiye işliyor” diye isyan etmişti. İşçi Dayanışması’nın 156. sayısında bu soruya cevap verirken şöyle demiştik: **“Çünkü kapitalist SÖMÜRÜ sisteminde egemen sınıf patronlardır ve yasalar onlar için yapılır. Onlar isterlerse kendi yasalarını çiğneyebilirler, değiştirebilirler. İsterlerse işçilerin önüne yeni yasa(k)lar koyabilirler.** Çünkü siyasi iktidar da gerçekte onların temsilcisidir ve sürekli onları kayırır.” İşte hak aramak isteyen işçilerin görmesi gereken gerçek budur. Bilelim ki sermayenin tek amacı işçilerin elini kolunu bağlamak, hak aramasının önüne geçmektir. **Haklarımızı genişletmek, önümüze “yasal değil” denilerek dikilen engelleri aşmak ancak birlik olup örgütlendiğimizde mümkündür.■**

**SINIRSIZ ÖRGÜTLENME,
TOPLANTI, GÖSTERİ
ve BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ**

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği

Hak Aramak Suç Oldu!

Ekonomik krizin derinleşmesi, alım gücümüzün düşmesi, işçilerin haklarına yönelik saldırıların artması fabrikalardaki işçi eylemlerini de artırıyor. İşçiler kimi fabrikalarda ek zam talebiyle iş durdururken kimilerinde çalışma koşullarını iyileştirmek, ücretlerini yükseltmek için sendikalaşiyor. Türkiye'nin dört bir yanında artan işçi eylemleri, sendikalaşma girişimleri patronları da siyasi iktidarı da tedirgin ediyor. Bunların önüne geçebilmek için de her türlü baskı, sindirme, karalama araçlarını kullanıyorlar. İş öyle bir duruma geldi ki artık hakkını arayan herkes suçlu, kötü niyetli hatta marjinal... Patronlarsa sanırsınız süttan çıkmış ak kaşıklar! "Nankör" işçilerin gadrine uğramışlar! İşçi sağlığı ve iş güvenliğini önemsemeyen, işçilerin taleplerini görmezden gelen, ücretlerini düşük tutan, yıpratıcı çalışma koşullarını dayatan kendileri değilmiş gibi davranıyorlar. İşçilerin "artık yeter" noktasına gelerek ses çıkarmasına tahammül edemiyorlar. Onlara göre işçiler ortada sorun yokken, durup dururken sendikalaşıyor, işyerinin huzurunu bozuyorlar. Çünkü ortalığı karıştıran marjinal gruplar var ve "nankör işçiler" de bunlara uyuyorlar!

Mesela Agrobay Seracılık patronu verdiği bir demeçte şöyle diyor: "Marjinal grupların gölgesi altında tamamen bir karalama kampanyası sürüyor. Gelen grupların içinde iki tane işçi var, geri kalanların hepsi başka insanlar. Bu işçi meselesi değil." Mata işçileri iş güvenliği önlemlerinin alınması ve ek zam talebiyle iş durdurduğunda Mata patronu da sendikayı işçileri kışkırtmakla, ortalığı karıştırmakla suçlamıştı. İster iktidar ister muhalefet partisinden olsun işçi düşmanı vekiller de aynı dili kullanıyor. Antep'te Şireci Tekstil işçileri de ek zam talebiyle iş durduklarında İyi Parti Antep milletvekili "İşçilerimizin haklı taleplerini kullanarak, işçi kardeşlerimizi provoke etmeye çalışan bazı siyasi kesimlerin de orada olduğunu görüyorum" diyerek direnişi lekelemeye çalışmıştı.

Hak arama mücadelelerini engellemek için yargı da akla zarar kararlar alarak patronların imdadına yetişiyor. Sivas Divriği Demir İşletmeleri madeninde çalışan bir iş güvenliği uzmanı çalışma koşullarına itiraz ettiği için işten çıkarılmıştı. İşçinin açtığı işe iade davası, gazeteye röportaj vererek işyerinde yaşanan sorunları anlattığı gerekçeyle istinaf mahkemesi tarafından reddedildi. Neymiş, işverenin işçiye olan güveni sarsılmış, çalışma düzeni işçi

tarafından bozulmuş, bu durumda iş ilişkisini sürdürmesi işverenden beklenemezmiş! Peki işçilerin sağlığını ve hayatını tehlikeye atan patrona bir şey diyen var mı? Yok! Örnekleri çoğaltmak mümkün. Yasalara göre sendikal faaliyetleri engellemek suç olduğu halde bunu yapan patronlar değil sendikal faaliyet yürüten sendikacılar engelleniyor. Geçtiğimiz aylarda Elvan Gıda'da örgütlenen Şeker-İş yöneticileri Aile Mahkemesi kararıyla 15 gün işyerinden uzaklaştırıldı. Agrobay'da örgütlenen Tarım-Sen yöneticileri de yine mahkeme kararıyla işyerine 500 metreden fazla yaklaşmama cezası aldı.

Bu iktidar altında her hak mücadelesi aynı muameleyle karşılaşılıyor. Ekonomik yıkımın faturasını emekçilerin üzerine yıkan iktidar aynı zamanda hak aramayı da suç haline getiriyor. En temel demokratik haklardan olan grev hakkı, protesto hakkı uzun zamandır engelleniyor. Barınma sorununun çözülmesini isteyen üniversiteli gençler, 8 Mart'ta yürüyüş yapmak isteyen kadınlar, ormanların maden şirketleri tarafından yok edilmesini engellemek isteyen köylüler, rant uğruna evlerinin yıkılmasına karşı çıkan emekçiler, düşük emekli maaşlarını protesto eden emekliler, direnişlerini daha fazla duyurmak için Ankara'ya yürümek isteyen işçiler, taban ücret belirlenmesini isteyen özel okul öğretmenleri... Bu listede daha da uzatılabilir. Hepsinde de "yasak" denilerek emekçilerin eylem yapmalarına, taleplerini duyurmalarına izin verilmiyor, polis ve jandarma tarafından şiddet görüyor, gözaltına alınıyorlar. Hak mücadeleleri karalanıyor, eylem yapanlar suçlu gösterilmeye çalışılıyor. Sermayenin önünü açan, emekçilerin yoksulluğunu derinleştiren iktidar, bu politikalarını, toplumu böyle bastıracağı için hayata geçirebiliyor.

Siyasi iktidarın demokratik hakları ortadan kaldırmasıyla, siyasal baskıları arttırmasıyla ekmeğimizin küçülmesi arasında derin bir bağ var. Demokratik haklarımızla ekmek mücadelemiz arasında kopmaz bir bağ olduğunu söylememizin nedeni işte budur. Demek ki ekmeğimizi büyütme için demokratik haklarımıza da sahip çıkmak zorundayız. İşçilerin yapması gereken şey haklılığına ve mücadelesinin meşruluğuna inanmak, demokratik ve ekonomik hakları büyütme için işçi sınıfının siyasetine sahip çıkmak ve örgütlülüğünü büyütme. ■

Hayat Pahalılığı ve Çalınan Ömrümüz

Ağzımızdan dilimizi çaldılar
Cebimizden paramızı
Alnımızdan terimizi
Ve renk renk ayırmadan
Gözlerimizi.

Emekçilerin şairi Cahit Irgat, İkinci Dünya Savaşı'nın yarattığı sefalet koşullarını, egemenlerin emekçileri nasıl bir hayata mahkûm ettiğini anlatır "Rüzgârlarım Konuşuyor" şiirinde. Şiirden aldığımız bu dizeler sermaye sınıfının işçi ve emekçileri nasıl sömürdüğünü, gözlerinin ferini nasıl söndürdüğünü ve yalanlarla nasıl aldattığını, susturduğunu anlatır. Şiirin yazıldığı 1940'lardan bugüne çok şey değişti. Teknoloji gelişti, doğaya zarar vermeden dünya nüfusunun tamamının ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde üretim yapmanın olanakları oluştu. Buna rağmen tüm dünyada açlık, sefalet artmış, yaşam zorlaşmış durumda.

İnsanız, barınma, yeme, içme, giyinme, ulaşım, sağlık, eğitim, iletişim gibi ihtiyaçlarımız var, sosyal ihtiyaçlarımız var. **Adına kapitalizm denen sistemde temel ihtiyaçlarımıza ancak cebimizdeki ya da banka hesaplarımızdaki para oranında ulaşabiliyoruz.** Fakat ne hikmetse işçi ve emekçiler ne kadar çok çalışırsa çalışsın ceplerindeki, hesaplarındaki para temel ihtiyaçlarını gerçekten karşılamaya yetmezken ve azalırken, sermaye sahiplerinin hesapları kabardıkça kabarıyor, zenginliği büyüdükçe büyüyor. Yapılan araştırmalara göre tüm dünyada üretkenlik artarken işçi ücretleri son derece yavaş artıyor, bazı ülkelerde ise hiç artmıyor. Yani daha çok çalıştıkça daha da yoksullaşıyoruz. Çünkü paranın, zenginliğin bir tarafta, sermaye sınıfının tarafında, yoksulluk ve sefaletin bir tarafta, işçi sınıfının tarafında biriktiği bir sistemde yaşıyoruz.

İşçiler yaşamak için, temel yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamak için işgücülerini satmak, alınlarının teriyle çalışmak zorundadır. Fakat çalışarak ürettikleri zenginliklerden onlara düşen pay öylesine azdır ki en temel ihtiyaçlarını bile karşılamaya yetmez. İşçi fazla mesai yapar, hafta sonu ek işlere gider. Peki, daha fazla çalışınca işler yoluna girer mi? Hayatı daha iyi mi yaşar? Yoksa ömrü çalışarak, yıpranarak, yokluk çekerek, kaygı duyarak yitip gider mi? Peki ya, hayat pahalılığı iyice arttığında? İşçi ücretlerine yapılan zamların iktidarın iddia ettiğinin aksine gerçek

enflasyonun çok çok altında kalması hayat pahalılığının artmasına neden oluyor. Yani ihtiyaç olan her şeyin fiyatının durmadan artması ama işçi ücretlerinin aynı oranda artmaması hayatın daha da pahalılaşması demektir. Pahalı olan şeylere ulaşması zordur işçinin. "Hayat" pahalıysa o hayata ulaşabilir mi işçi? Yoksa hayat onun için giderek sadece nefes alıp vermek ve çalışmak haline mi gelir?

1886'da Amerikan işçilerinin 8 saatlik işgünü mücadelesinin sloganını hatırlayalım: "8 saat iş, 8 saat uyku, 8 saat canımız ne isterse!" Onların verdiği çetin mücadele sayesinde kazanılan 8 saatlik işgünü hakkımız bugün fiili olarak yok ediliyor. Çünkü bugün işçi ve emekçiler geçinebilmek için fazla mesai cenderesine hapsolmuş durumda. **Canımız ne isterse yapabileceğimiz tüm zamanımıza el konulmuş durumda. Yani hayatımızın, zamanımızın efendisi patronlar.** Uzun saatler boyunca çalıştığımız için daha az dinleniyoruz, ailemizle, arkadaşlarımızla daha az görüşüyoruz. Çocuklarımızla özenli vakit geçirebileceğimiz, yaşlı akrabalarımıza yeterli desteği sağlayabileceğimiz enerjiden yoksun bırakılıyor.

Sermaye ve iktidar el ele vermiş, her geçen gün cebimizden, lokmamızdan, sağlığımızdan, sevdiğimizimize ayırdığımız zamandan alıyor. Alnımızın terini, gözümüzün ferini, günümüzü, gecemizi, ömrümüzü alıyorlar. Bizim zamanımızı, işgücümüzü, enerjimizi sudan ucuz alıyorlar. Bizim hayatımız onlar için o kadar ucuz ki mesela iş cinayetlerinde can vermemizin bile onlar için bir bedeli yok.

"Ömür törpüsü" diye bir deyim vardır ya, işte bu sistem işçiler için öyle bir sistem. Uzun çalışma saatleri, güvencesiz iş, hak gaspları, yetersiz beslenme, meslek hastalıkları, niteliksiz sağlık hizmeti, yoksulluk, işsizlik, gelecek kaygısı işçi sınıfının bireylerinin yaşamını törpülüyor. **Sürekli "bu hayat daha iyi nasıl yaşanır?" diye düşünüp duruyoruz. Fakat daha az düşündüğümüz bir şey var; o da bu koşullara mahkûm olmadığımız ve ömrümüzü yiyip bitiren bu düzeni kökünden değiştirebileceğimiz gerçeğidir.** Şairin dediği gibi, bir ağaç gibi sessiz sessiz ve rahat, karınca kararınca değil, serile serpille boyunca yaşayabileceğimiz bir dünya yaratmak bizim hünerli ellerimizde. Yeter ki birleşsin ellerimiz. ■

Biz Ameleyiz...

Genç bir kadın işçi, yeni girdiği işyerinde mola saatlerinde oturup dinlenmek için yeterince masa ve sandalye olmadığını, buna tepki gösterdiğinde işçi arkadaşlarının acı acı **“biz ameleyiz...”** dediğini anlatıyor. Bu sözler, adeta bir ayna gibi, işçilerin kendilerine, ait oldukları sınıfa, haklarına dair yanlıgılarını yansıtır. İşçiler olarak yanlıgılarımızdan kurtulmadan yaşamımızda olumlu yönde değişim olmasını bekleyemeyiz. O halde gelin **“biz ameleyiz”** sözlerini sınıfımızın bakış açısıyla biraz irdeleyelim.

“Amele” sözcüğü Arapçadan dilimize geçmiş nice sözcükten biridir. Amel eyleyen, iş yapan, çalışan, emek veren, üreten demektir, yani **“işçi”** demektir. İster mavi yakalı olsun ister beyaz yakalı, yaşamını sürdürürebilmek için ücret karşılığında işgücünü satmak zorunda olan herkes ameledir, işçidir. Peki, **alının teriyle çalışan, emek verip zenginlikler üreten, böylece toplumsal yaşamın devam etmesini sağlayan insanları tarif eden bir sözcük nasıl olur da bir küçümseme ifadesi olabilir?** Nasıl olur da emeğiyle toplumsal yaşamın devamını sağlayan işçi sınıfından insanlar, amele oldukları için en temel, en doğal haklara bile sahip olmadıklarını düşünebilirler?

Çünkü adına kapitalizm denilen bu düzende sermaye sahipleri yani burjuvalar, toplumun ortak mülkiyeti olması gereken üretim araçlarına el koymuş, onları kendi özel mülkleri haline getirmişlerdir. Üretim araçlarından yoksun bıraktıkları işçileri kölece çalışmaya mahkûm kılmışlardır. Patronlar sınıfı üretimi toplumun ihtiyaçları ve esenliği için değil, işçilerin sırtından artı-değer elde etmek ve sermayelerini büyütme için organize ederler. Bu uğurda en kötü çalışma koşullarını dayatırlar işçilere. Yani aslında adaletsiz, insanlık dışı, çarkı bozuk bir düzenin efendileridir onlar. Tam da bu nedenle yalanlar üretmek ve yaymak, böylelikle sömürü düzenlerini aklamak, pisliklerini gözlerden gizlemek zorundadırlar. Bu amaçla **özel mülkiyeti, sermayeyi, parayı ve bunlara sahip olanları yüceltirler. Asalaklığı ve asalakları muteber kılarlar. Çalışanı, emek vereni, ameleyi, işçiyi ise değersizleştirip küçültürler. Ama asıl sorun onların yalanlar söylemeleri değil bu yalanlara işçileri de inandırmalarıdır.**

Örgütsüz olan, birlik ve dayanışmadan yoksun işçiler, yalanlarla zehirlenmekten kurtulamazlar, her şeyi burjuvaların bakış açısından görmeye başlarlar. Yaşadıkları

çarpılmanın etkisiyle, saatler boyunca kan ter içinde çalıştıkları halde molada oturacak masa sandalye istemeye hakları olmadığını düşünebilirler. Sermaye sınıfının ve iktidarın işçi haklarına yönelik saldırıları karşısında aynı pasif tutumu alabilirler. Hatta dayanışma ve kardeşlik duygusuyla bağlanmaları, birlik olmaları gereken diğer uluslardan işçi kardeşleriyle düşman olduklarını sanabilirler, egemenlerin çağrularına uyup kanlı savaflara destek verebilirler... Yalanların tesiri büyüdükçe işçi sınıfının ödediği bedeller, çektiği kahr da o denli büyür. İşte bu nedenle işçilerin sınıf bilincine sahip olması, dünyaya, olaylara, olgulara kendi sınıfının penceresinden bakması büyük önem taşır.

Amele sözcüğü geçmişte hiç de olumsuz bir anlam taşımazdı. 1900'lerde dönemin işçileri bir araya geldikleri derneklerine, mücadele örgütlerine **“amele cemiyeti”** derlerdi. Çeşitli işkollarından ameleler cemiyetlerinin pankartlarını taşıyarak İstanbul'da, Selanik'te, Bursa'da meydanlara çıkar, hakları için birlikte mücadele ederlerdi. **“Anamız amele sınıfıdır, yurdumuz bütün cihandır bizim”** diye marşlar söylerlerdi. Bu topraklarda işçiler ilk kez bu mücadeleler sayesinde haklar kazandılar. Türkiye'de işçilerin birlik ve dayanışmasının en güçlü olduğu, işçi hareketinin yükseldiği 1960-1980 arası dönem de önemli bir örnektir. O dönemde işçiler işyerlerinde, sendikalarında, siyasi partilerinde, mücadele örgütlerinde örgütlüydüler. El ele veriyor, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinden ikramiyeye, sağlıklı yemekten daha yüksek kıdem tazminatına kadar pek çok talep için **“bu bizim hakkımız, hakkımızı alacağız”** diyor ve kararlı mücadeleler yürütmekten geri durmuyorlardı. Hak istemek de haklarına sahip çıkmak da mücadele etmek de meşruydü. O dönemde bir fabrikada, hele de sigortalı, sendikali olarak çalışmak gıpta edilen bir şeydi. Şairler **“ben işçi çocuğuyum”** diye övündükleri şiirler yazar, işçi sınıfının yaşamını ve mücadelesini anlatan şiirler, romanlar yazılır, filmler çekilirdi.

Demek ki mesele “amele” olmak değil, “amele sınıfı” olamamaktır. Ancak örgütlü bir sınıf olduğumuzda masa ve sandalyeden başlayarak ekonomik ve demokratik haklarımıza sahip çıkabilir, hatta sömürünün olmadığı bir dünya kurabiliriz. ■

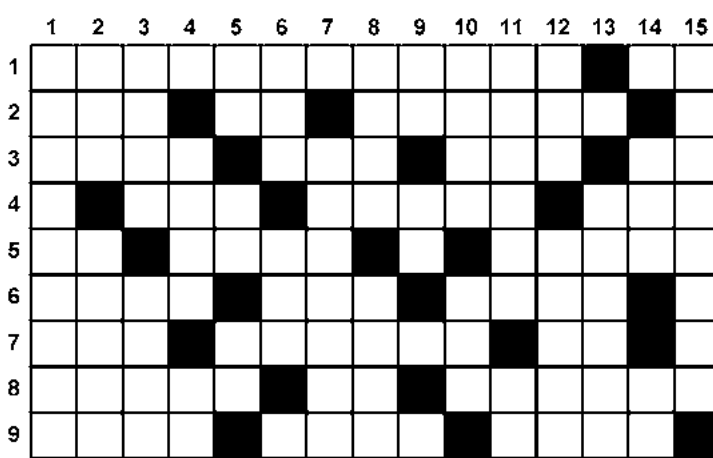
Emekçilerden yana saf tutan yazar, şair ve aydınlarımızdan Rifat Ilgaz, “Çocuklarım” şiirinde öğretmenliği boyunca gördüğü, tanıdığı, iç içe olduğu işçi ve emekçi çocuklarını anlatır. Bir yanda daha ufacak yaşında evine ekmek parası götürme derdine düşmüş emekçi çocuklar, diğer yanda çocukların içine düştüğü yaşam gailisinin çok uzağında görünen ders konuları... Şiirin yazılmasının üzerinden yıllar geçti. Ama sermaye sınıfının çocukları lüks içinde yaşarken, işçi sınıfının çocukları aileleriyle birlikte artan yoksullukla, geçim sıkıntısıyla cebelleşiyor.

Çocuklarım

Yoklama defterlerinden öğrendim sizi,
Benim haylaz çocuklarım!
Sınıfın en devamsızını
Bir sinema dönüşü tanıdım;
Koltuğunda satılmamış gazeteler
Dumanlı bir salonda
Kendime göre karşılarken akşamı,
Nane şekeri uzattı en tembeliniz
Götürmek istedi küfesinde
Elimdeki ispanak demetini
En dalgını sınıfın!
İsterken adam olmanızı
Çoğunuz semtine uğramaz oldu mektebin
Palto, ayakkabı yüzünden.
Kiminiz limon satar balık pazarında

Kiminiz Tahtakale'de çaycılık eder;
Biz inceleyederalım aç tavuk hesabı,
Tereyağındaki vitamini
Ve kalorisini taze yumurtanın!
Karşılıklı neler öğrenmedik sınıfta
Çevresini ölçtük dünyanın,
Hesapladık yıldızların uzaklığını,
Orta Asya'dan konuştuk laf kıtlığında.
Neler düşünmedik beraberce
Burnumuzun dibindekini görmeden.
Bulutlara mı karışmadık
Hazan rüzgârında dökülmüş
Hasta yapraklara mı üzülmelik
Serçelere mi acımadık, kış günlerinde
Kendimizi unutarak!

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. ÜİD-DER'in mücadeleye çağırısı: Sermayenin Saldırılarına Birlikte ... (2 kelime). Trabzon'un bir ilçesi.
2. Orası. Mısır mitolojisinde güneş tanrısı. İliştirilmiş, eklenmiş
3. ABD'nin uzay programlarını yürüten kurumun kısaltması. Demiryolu. Sır kelimesinin tersi. İngiltere'nin internet kodu.
4. Türkiye Barolar Birliği'nin kısaltması. Bir şeyin olmasına çok az kalmak. Ceylan.
5. Saçlarına ... düşmek. Bir meyve. Orduda onbaşının bir üstündeki erbaş rütbesi.
6. Metal patronlarının örgütü. Mikroskopta incelenecek maddelerin üzerine konulduğu dar, uzun cam parçası. Belirli bir düzene ve niteliğe göre dizilme durumu.

7. Hristiyanlık dininin peygamberi. Uygur. Utanma duygusu.
8. İyilik, lütuf, ihsan. Bir işte başta gelen. Zazacada nasılsın, ne yapıyor-sun anlamına gelen kelime.
9. Kedi, köpek yavrusu. Sonuç olarak, bu kadar. Müşteri ve misafirlerin araçlarını otoparka park etmekle görevli kimse.

Yukardan Aşağıya

1. Saflığı kalmamış.
2. Mesafe. Şüphe ve duraksamaya yer bırakmayan.
3. Tesadüf. Kuzey Afrika'dan Ortadoğu'ya kadar çok geniş bir alanda konuşulan dil öbeği.
4. Gereksiz, yersiz, boş olan. İlave.
5. İridyumun simgesi. Bromun simgesi. Marksist Tutum'un ilk harfleri.
6. Genişliği az veya yetersiz olan. Bir bağlaç.
7. Dost, yâren.
8. İkiyüzlülük. Üzerine ayakkabı giyilen kısa konçlu, hafif ve yumuşak bir tür ayakkabı.
9. Kırmızı renkte olan. Müzikte bir nota.
10. Türkiye, Mısır ve Suriye'nin para birimi. Alçak bulut tabakası.
11. Gösteri sanatlarında sahnenin aydınlatılması için gerekli ışık ve elektrik işlemini düzenleyip yapan kimse. Yüksek kiralar nedeniyle yaşamın iyice güçleştiği bark, hane.
12. Mükemmel, çok iyi. İri taneli bezelye.
13. Daltonların en uzununu.
14. Markasıyla bilinen bir yapııştırıcı. Hangi şey.
15. 2011'deki büyük Japonya depreminde hasar gören ve radyasyon sızıntısına neden olan nükleer santral.

Önceki Bulmacanın Çözümü

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	K	I	D	E	M	T	A	Z	M	I	N	A	T	I
2	A	I	Ş	S	I	Z	L	I	K	G	R	V		
3	M	A	M	A	S	M	N	Y	E	K	E			
4	P	A	Y	R	E	K	S	i	M	A	N	A	R	
5	A	A	P	E	A	S	A	M	A	R	G			
6	N	E	T	E	R	M	E	K	A	Z	A	M	i	
7	Y	Y	D	I	S	T	E	K	A	Z	A			
8	A	M	A	S	N	U	A	T	A	D	I	S		
9	T	E	R	G	N	E	R	D	E	M	L	i		

En Uzun Yolculuklar Bile Tek Bir Adımla Başlar

Her anne babanın heyecanla beklediği anlar vardır. Bir bebeğin ilk sözcüklerine, ilk adımlarına tanık olmak böyledir. Çünkü insan bilir ki ilk adım ne kadar zorlu olursa olsun arkası gelir. İlk sözcüğünden sonra o bebek cümleler kurmayı öğrenecek, ilk adımından sonra yürümeye başlayacak, hatta koşacaktır. Bu hemen her durum için geçerlidir. Yeni bir işe başlamak zor gelebilir ama o işi başarıyla tamamladığımızda attığımız en önemli adım ilk adımdır. **Çünkü eyleme dökülmemiş hiçbir düşüncenin gerçekleşme şansı yoktur.** Eski zaman düşünürlerinden biri bu durumu şöyle özetler: “Binlerce kilometrelik yolculuklar bile tek bir adımla başlar!” Ancak Türkiye’de emekçi kitleler arasında sorunun çözümü için sorumluluk alıp adım atmak yerine, üstesinden gelinemeyeceği düşüncesiyle sorundan kaçış eğilimi yaygın. Peki, nasıl düşünüyor, nerede hata yapıyoruz?

En güncel ve acil bir sorunla başlayalım. Yaşadığımız toprakların yüzde 93’ü deprem kuşağı üzerinde, Türkiye coğrafyası sürekli deprem üretiyor. İstanbul Depremi ise uzmanlardan siyasetçilere, kamu görevlilerinden işçi ve emekçilere kadar herkesin malûmu. Peki, tablo ne? Daha fazla kâr arzulayan müteahhitlerin doğru ve nitelikli malzeme kullanmaması yüzünden yapı stoku son derece kırılğan. Şehrin afet planı yok, topluma deprem bilinci verilmiyor. Toplanma alanları ranta teslim edilmiş, 23 yılda toplanan deprem vergileri şehri adeta baştan kurmaya yetecekken iç edilmiş... İnşaat patronlarından denetim firmalarına, yerel yöneticilerden siyasi iktidara uzanan bir kötülük zinciri bu! Peki, biz ne yapıyoruz?

Örgütsüz kent yoksulları, bu zincirin kırılmayacağını düşünüyor, depremi aklına bile getirmek istemiyor, en ufak bir adım atmıyor. Bu konu konuşulduğunda kulaklarını kapatıyor. Basit düşünelim. Yapılan araştırmalara göre enkaz altında kalan insanların yüzde 70’ini komşuları çıkarırken, neden binamızda ve mahallemizde komşularımızla bu temelde bir ilişki geliştirmiyoruz? Günümüzün en az üçte birini işyerinde çalışarak geçiriyorken, neden depremi bir işçi sağlığı ve iş güvenliği konusu olarak gündem etmiyoruz? Neden bu temelde birleşmiyor, gerekli önlemlerin alınması için basınç bindirmiyoruz?

Bir başka örnek üzerinde duralım. Emekçiler olarak Cumhuriyet tarihinin rekor yoksullaşmasını yaşıyoruz. Sermaye sahipleriyle el ele veren siyasi iktidar ekonomik yıkımın bedelini işçi sınıfına ödetmeye kararlı ve bundan

dolayı yaşamlarımız her geçen gün daha da kötüleşiyor. Hayat pahalılığı, düşük ücretler, artan vergiler, işsizlik... Tüm bu sorunlar işçi sınıfının örgütlülüğüyle çözülür dedüğümüzde, kimi işçi arkadaşlarımız bunu kabul ediyor fakat “bu gerçekleşmez ki, insanlar yan yana gelmez ki” diye içinden geçiriyor. Oysa **İşçi Dayanışması’nı bir arkadaşımızla paylaşmak, işçi sınıfının tarihini merak etmek ve araştırmak, bir mitinge veya etkinliğe katılmak, yan yana gelip örgütlenmemiz gerektiğini etrafımıza anlatmak...** Tüm bunlar hemen sonuç getirmeyecek ilk adımlardır ama sorunlarımızın çözümü buradan geçmektedir.

Kardeşler, sorunlardan kaçış eğilimi insan psikolojisinde şaşkınlık ve çaresizlik duygusundan kaynaklanan bir savunma mekanizmasıdır. Ancak böyle yapınca sorunlarımız ortadan kalkmak bir yana katlanarak büyüyor. Araba kaza yaparken şoförün gözünü kapatmasından bir farkı yok böyle davranmamızın. Depremin yıkım potansiyeli günden güne artıyor, ekonomik krizin faturası gün geçtikçe büyüyor. Son süreçte yaşanan selleri düşünelim, iklim krizine sırtımızı döndükçe başımıza gelenleri hatırlayalım. İstanbul’da Millet Kütüphanesinde ders çalışmaya giden gençler bellerine kadar su içinde mahsur kalmadı mı? Kırklareli’nde bungalov evlerde tatile giden 6 insan yaşamını yitirmedi mi? Unutmayalım ki biz “bu sorunları aşamayız” dedikçe, sorumluluk almadıkça, en basit adımları dahi atmaktan imtina ettikçe ödeyeceğimiz hesap kabarıyor.

Dünya işçi sınıfının önderlerinden biri olan Rosa Luxemburg şöyle demiştir: **“Hareket etmeyenler, zincirlerinin ne kadar ağır olduğunu bilemezler.”** Zincirlerimiz ağır da olsa kendimizi hareketsizliğe mahkûm etmemeli, harekete geçmeliyiz. Büyük sorunlarımız elbette bir çırpıda çözülmeyecektir, bunun için yeterli insanın yan yana gelmesi, yani yeterli emek ve zaman lazım. En uzun yolculukların bile bir adımla başladığını, o adım atılmazsa hiçbir zaman hedefe varılamayacağını unutmadan, daha fazla sorumluluk almamız. Kaçındığımız sürece, hiçbir zaman ikinci, üçüncü, dördüncü adımı atamayacak, bulunduğumuz noktada sıkışıp kalacağız. Sorunlarımızın çözümü için her ne yapıyorsak daha fazla sorumluluk alalım, bir adım daha atalım. Bilelim ki zorlu görünen bir işe başlamak için bize lazım olan o küçük adımdır. ■